

Retrobar l'ànima - Esteve Miralles

L'any 2009 Esteve Miralles (Masquefa, 1964) va tenir la sensació que estava perdent l'ànima i va decidir escriure un dietari durant un any que li permetés, si no retrobar-la -o reconstruir-la o recuperar-la-, aturar-se, agafar aire i tombar-se cap a l'interior. El resultat d'aquella recerca, que va guanyar el premi Marian Vayreda, l'ha publicat Empúries amb el títol *Retrobar l'ànima*.

Aquest llibre és un viatge introspectiu, però també una crònica de converses i de feines, de lectures i de viatges. Inclou reflexions, però també sorpreses –com ara la mort, que encara ens sorprèn. El repte és sobretot literari: ¿és possible parlar de la lleugeresa de l'ésser sense caure en un argot filosoficoreligiós, sense deixar-se temptar pels abismes del lirisme New Age, de l'estriptís moral, del solipsisme? La resposta és que sí, perquè Esteve Miralles busca la seva ànima, però pel camí ens ajuda a trobar-ne d'altres, ja que ell no és pas l'únic que l'ha extraviada.

Un assaig literari sobre l'ànima, és a dir, sobre la metàfora d'alguna cosa nostra que se'ns escapa, exigeix agudesa i sensibilitat, gosadia i humilitat. No es pot entendre com un tràmit, sinó com una missió incòmoda, que requereix posar en dubte les pròpies metàfores i tibar la raó fins que es queixi. Només d'aquesta manera poden sorgir dubtes que no ens gosem plantejar però que identifiquem com a propis quan els algú altre els formula. Així, quan deixem anar llast, és lícit preguntar-nos, com fa l'autor: “Què en trauré de poder ser insubstancial més estona al dia?”

Un dietari no és una novel·la, sinó una barreja de distàncies i de moments: d'interessos. Hi trobem el que anomenem vida exterior, però també una manera d'observar-la que la converteix en significativa, i també l'opció de burxar en la ferida, sempre amb el filtre d'una tendència continguda a la contenció. Mentrestant podem trobar companys de viatge com Robocop, o Antònia Font, o Lluís-Vicent Aracil, amb qui compartir la recerca -el camí.

Llegint el dietari d'Esteve Miralles he recordar un conte de Katharine Mansfield en què una dona només se sent bé a la perruqueria, i també un passatge en què Michel Houellebecq explica que un dels grans plaers d'un personatge és arribar abans que ningú al supermercat. Ara sé que tots dos farien bé de buscar l'ànima.